

МОБІЛЬНІ КЛІНІКИ

МБФ «Альянс громадського здоров'я»

2 редакція

26 червня 2023

«Мобільні клініки» стали чи не єдиним ефективним механізмом для надання медичних та гуманітарних послуг для людей у прифронтових зонах та на деокупованих територіях. Війна зруйнувала медичну інфраструктуру: у багатьох населених пунктах нині нема ані лікарень, ані ФАПів, ані навіть аптек. Відповідно, люди там опинилися без доступу до ліків (у тому числі через державну систему «Доступні ліки»).

Кожна команда проєкту «Мобільні клініки» використовує 3 авто.

Це великі вантажні буси (з подвійними колесами та додатковим обладнанням для аварійних ситуацій на дорозі). Два з них переобладнані у мобільні амбулаторії, які мають автономне опалення та кондиціонування, незалежне тривале електропостачання, рукомийник та холодильник. У кожній клініці обладнано дві кімнати для консультацій. Окремі входи до кожної з них дозволяють одночасно приймати два потоки пацієнтів.

1.

В одній мобільній клініці свій прийом ведуть два сімейні лікарі: обстежують та консультують із загальних медичних питань, призначають лікування та за потреби видають необхідні препарати на тридцяти-денний курс лікування.

2.

Другий бус використовується для апаратної діагностики, забору зразків та в якості мобільної лабораторії. В одній його зоні розміщено лабораторне обладнання. У другій – пацієнт може зробити кардіограму, визначити рівень глюкози у крові, виміряти тиск, або пройти швидкий тест на вірусні гепатити, ВІЛ та COVID-19. Уся діагностика проводиться виключно за призначенням лікаря після первинного огляду.

3.

Третій бус призначений для видачі домашніх аптечок та гуманітарної допомоги: продукти харчування, засоби гігієни, побутова хімія, теплий одяг для дітей та дорослих, дитяче харчування, іграшки. Цим авто також перевозиться додатково медичне обладнання, намети, генератори, медикаменти тощо.

Виїзять мобільні клініки щодва тижні. Два дні займає дорога туди-назад. Один день підготовки і три повних дні на виїздах у селах. За один день одна команда консультує та видає ліки в середньому сімдесятьом пацієнтам. Домашні аптечки, продуктивні набори та засоби гігієни в середньому отримують 150 родин. Близько 600 людей можуть отримати іншу гуманітарну допомогу (одяг для дорослих та дітей, ковдри, іграшки тощо).

«Мобільні клініки» тісно співпрацюють з місцевою владою, військовими адміністраціями та Департаментами охорони здоров'я, щоб визначити громади, які найбільше потребують лікаря та гуманітарної допомоги, оцінити потреби конкретного населеного пункту та уникнути дублювання зусиль партнерів, а також гарантувати безпеку персоналу проекту. Пріоритет надається громадам, де немає або ускладнений доступ до медичної допомоги, не працюють заклади охорони здоров'я, немає медиків, аптек.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Харківська область

43

виїзди

54

населені
пункти

3 грудня 2022 року команда здійснила **43 виїзди** до **54 населених пунктів** Харківської області.

За цей час:

Сімейні лікарі проконсультували та видали необхідні ліки **понад 2 300 осіб**;

Більше 4 800 сімей отримали домашні аптечки з базовими ліками;

Близько 160 осіб вперше за останній рік зробили кардіограму, **220** виміряли рівень цукру в крові;

39 людей було протестовано на ВІЛ;

38 людей було протестовано на Гепатит С;

Було доставлено **понад 30 тонн** гуманітарної допомоги: продуктів та гігієнічні набори, теплий одяг для дорослих і дітей, ковдри, дитячі іграшки та книжки та навіть корми для тварин.

Херсонська область

З початку квітня 2023 року команда здійснила **18 виїздів** до **24 населених пунктів** Херсонської області, у тому числі до міста Херсон.

18
ВІЇЗДІВ

24
НАСЕЛЕНІ
ПУНКТИ

За цей час:

Сімейні лікарі проконсультували та видали необхідні ліки **близько 1 430 осіб**;

Більше 3 000 сімей отримали домашні аптечки з базовими ліками;

Близько 570 осіб вперше за останній рік зробили кардіограму, близько 270 виміряли рівень цукру в крові;

28 людей було протестовано на ВІЛ;

26 людей було протестовано на Гепатит С;

Було доставлено **понад 10 тонн гуманітарної допомоги**: продуктів та гігієнічні набори, теплий одяг для дорослих і дітей, ковдри, дитячі іграшки та книжки та навіть корми для тварин.

Запорізька область

3 травня 2023 року команда здійснила **8 виїздів** до **9 населених пунктів** Запорізької області.

За цей час:

Сімейні лікарі проконсультували та видали необхідні ліки **більш ніж 600 осіб**;

Більше 1000 сімей отримали домашні аптечки з базовим ліками;

160 осіб вперше за останній рік зробили кардіограму, **125** виміряли рівень цукру в крові;

7 людей було протестовано на ВІЛ;

31 людина була протестована на Гепатит С;

Було доставлено **понад 2 тонни гуманітарної допомоги**: продуктів та гігієнічні набори, теплий одяг для дорослих і дітей, ковдри, дитячі іграшки та книжки та навіть корми для тварин.

ІСТОРІЇ

Незалежна журналістка та документалістка Лілі Хайд приєдналася до виїздів команди Мобільних клінік у Харківський та Херсонський регіони у березні-травні. Про ці поїздки вона написала історію.

1.

«Понад 1300 медичних закладів було пошкоджено або зруйновано в Україні після повномасштабного вторгнення Росії. На деяких окупованих територіях з березня минулого року люди мали обмежений доступ до медичних послуг або не мали доступу взагалі. Відступаючи, російські війська пограбували клініки та лікарні, залишивши лише порожні будівлі. Замінована територія, зруйновані дороги, будівлі, обстріли, які продовжуються – усе це унеможлиблює відновлення медичної інфраструктури на звільнених територіях.

Для вирішення цієї гуманітарної потреби Альянс започаткував проєкт «Мобільні клініки». Невеликі бригади, у складі яких лікарі загальної практики та медсестри, відвідують села на звільненому півдні та сході України, надаючи базові медичні послуги людям, які, не зважаючи на спроби відновити громадський транспорт та послуги, все ще ізольовані від отримання базових сервісів та підтримки.

Проєкт, розпочатий у грудні минулого року, є прикладом швидкої адаптації до потреб, які продовжують виникати й змінюватися. Альянс переобладнав буси, які вже були закуплені для інших програм Альянсу, а водії-волонтери прийшли з проєкту, який доставляв гуманітарну допомогу на автомобілях Альянсу по всій країні з березня 2022 року.

Першим кроком було налагодження зв'язків з місцевою владою, головами міст і сіл, волонтерськими групами для забезпечення доступу до територій, які найбільше потребують допомоги. Координація з місцевими громадськими організаціями та волонтерами дозволяє проєктові поєднати медичну та гуманітарну допомогу, а також оптимізувати логістику: буси доставляють у села не лише ліки та медиків, які проводять прийом пацієнтів, надають можливість зробити кардіограму, виміряти артеріальний тиск та рівень цукру в крові, а й везуть одяг, їжу та засоби гігієни, домашні аптечки. Через високий ризик обстрілів громадських місць люди на прифронтових територіях бояться збиратися великими групами надовго. Натомість «Мобільні клініки» дають можливість місцевим мешканцям отримати медичні послуги й гуманітарну допомогу швидко й в одному місці.

У деяких звільнених населених пунктах поступово відновлюють роботу аптеки та пункти надання медичної допомоги. Але люди, що втратили всі доходи, не мають ані коштів, щоб купити ліки, ані Інтернету, щоб замовити безкоштовні медикаменти за державною програмою.

А відсутність громадського транспорту ускладнює поїздки навіть до сусіднього села. Є волонтери, що роздають деякі безкоштовні ліки, тоді як медики з Мобільних клінік можуть надати вкрай необхідні консультації щодо їхнього вживання та дозування або запропонувати подальшу діагностику та лікування.

«Люди радіють, коли ми приїжджаємо, тому що ми можемо надати базову консультацію, – каже лікар загальної практики Володимир. Навесні минулого року Володимир був змушений евакуюватися з Олешків Херсонської області, полишивши лікарську практику. Зараз він надає консультації та первинне лікування людям на звільнених територіях, а його рідне місто залишається під окупацією. «Тут багато травмованих людей. Депресія, стрес, занепокоєння, особливо серед літніх людей, і хронічні захворювання, що загострюються».

3 грудня понад 5 тисяч людей у звільнених районах Харківської та Херсонської областей отримали консультації та безкоштовні ліки через мобільні амбулаторії, які фінансуються Christian Aid, GIZ та IRF». 4 травня 2023 р.

2.

**Харківська область
22-24 березня, 2023 року**

«У його рідному селі Підвисоке Ізюмського району Харківщини медиків нема вже понад рік. То й скаржитись на здоров'я Юрієві нікому. Наша мобільна клініка стала першою за багато місяців можливістю нарешті потрапити на огляд до лікаря. Щойно зробили аналіз крові на вміст цукру, як його результат виявився шоком і для пацієнта, і для лікарів: 31,9 ммоль/л тоді, коли нормою є 7,2 ммоль/л. Такий показник є прямою загрозою для життя. І чоловікові пощастило, що саме зараз він таки потрапив до медиків. Йому склали курс лікування та одразу видали необхідні ліки.

Юрієвого односельчанина – Михайла до мобільної клініки привела дружина. Той наполягав, що почувається добре і нічого його не турбує. Та вже при вимірюванні тиску з'ясувалось, що показник небезпечно високий – 240/110. Лікарі негайно надали допомогу, тиск знизили та прописали лікування.

Таких випадків кожного рейсу безліч. Люди з хронічними хворобами та у постійному стресі не мають доступу до лікарів та ліків. Вони не зважають на свої хвороби, але це не полегшує їхнього стану.»

3.

Херсонська область 3-5 травня, 2023 року

«На Херсонщині люди найчастіше просять наших медиків зробити кардіограму і перевірити стан серця. Щодня медсестра нашої мобільної клініки робить близько п'ятдесяти ЕКГ. А під час чергового виїзду до Херсону ми навіть запросили у команду МТР двох кардіологів, які фахово надавали консультації.

За таку можливість особлива подяка колективі Одеської обласної лікарні. За кілька днів до виїзду там змогли реорганізувати роботу та поміняти зміни так, щоб відпустити двох своїх лікарів з нами до Херсону. Дякуємо також Департаменту охорони здоров'я Херсонської облдержадміністрації за співпрацю, яка дає нам можливість реагувати на актуальні потреби регіону».

4.

**Херсонська область
5-7 квітня, 2023 року**

«Дорога з цього села далі нікуди не веде, мешкає тут заледве кілька десятків людей, а єдина тутешня дитина народилась у російській окупації півроку тому.

Вітрове – одне з багатьох сіл Херсонщини, через які пройшла війна. Це одне з тих героїчних українських сіл, які відчайдушно бились за свою свободу, які не скорились окупантам, беззастережно вірили, що все буде Україна, а вітаються не інакше, як «Слава Україні!».

Тепер це одне з сіл деокупованої Херсонщини, де працює наш проєкт MTP: Mobile Treatment Points.

Твій сімейний
лікар

5.

Запорізька область 25–27 травня, 2023 року

“У селі Юльївка сьогодні живе менше трьох сотень людей. Через близькість фронту, що кілька разів підкочувався майже до межі села, мешканців не раз евакуюювали. Та щойно бій віддалявся, люди повертались додому.

Однак нормальним чи бодай безпечним життя у Юльївці ще не стало. Часті артобстріли заганяють місцевих до підвалів.

Від початку повномасштабного вторгнення росіян лікарів село не бачило. Нема тут ані ФАПу, ані аптеки. Лише «Пункт незламності» у клубі, де в холоди можна було розжитись теплими речами, а тепер можна отримати їжу і 15 літрів питної води на тиждень.

Та багатьом виснаженим війною людям тут потрібна не лише гуманітарна допомога, а й консультація лікаря або навіть розмова з психологом.

Приїзд нашої команди з Києва став для юльївців розрадою і подією – цілий день не меншала черга на прийом до лікаря, а вдячності за отримані домашні аптечки з найнеобхіднішими ліками не було меж. Адже нестача медикаментів тут є критичною.

Легшою є ситуація у сусідній Григорівці. У громаді бодай є сімейний лікар і медсестра. Однак нестача медичного обладнання для діагностування та медикаментів відчутна й тут. Тому наша мобільна клініка зробила зупинку й тут: кілька годин консультацій наших медиків та близько сотні розданих домашніх аптечок.»

Ми допомагаємо нашим людям.

Ми підтримуємо кожну
спільноту і кожного українця.

Ми всі маємо вистояти.

Ми всі маємо перемогти.

Ви можете ознайомитися
з оновленим звітом,
відсканувавши цей QR-код.

